

2 PÊTURU

Pí'ape koyuhópeti páhoe Pêturu

Enepora koyuhópeti, yutóxinoake Pêturu, koati okópoti ihíkauvoti ákoti akaná'u itohíneoti xapákuke hokotíhiko Jesus.

Ápe xâne kaxénake Pêturu ihíkaxoti imokóvokutike ákoyeamo aúkapapu ne Jesus. Itea éxokoa Pêturu ne kutípotihiko Jesus itúkeovo vo'oku yupíheovo ákoyaé ímaxapa Itukó'oviti kúxoixea ne xâne kutípea Xe'éxa koane kuríkopea ne pahúnevo ko'ókorinoke aúkopeovo Jesus.

Enepohikoneko xâne kopoé'akoti íhikaxeá, aínovomaka koesáyu'ixoti kixoku itúkeovo, yuixóvoti itúkea váhere úhepune mûyo, koane koésayu'ixeá isóneu po'ínuhiko xâne vo'ókuke. Koyúhoa Pêturu ipíhoponeamo Itukó'oviti ne xâne kuteâti. Ixíko'okoamaka Pêturu neko kutípotihiko Jesus kóxuna'ixeovo ikéneke Vúnae, koane itúkeovo kuri'ókovatihiko tukú koeti aukápapu ne Jesus, motovâti itúkeovo sasá'ithiko nonékuke Itukó'oviti yaneko káxe aukápapune Jesus.

1 Yundóxinopinoe, undi Simaum Pêturu, undi ovoxe Jesus Kristu koane páhoemaka koyúhoyea emó'u xapa xâne. Mbahúkinopeanoe ra koyuhópeti, itínoe kuvóvoti Vúnae kuteâtimaka ûti, inixeâtinoe itúkeovo koati hána'iti itópoínopike ne kívivoa, kuteâtimaka koeku víníxone yane kúveova ûti. Koati vo'oku ponóvoku ne ítuleinovi Itukó'oviti, enepone kuvóvone ûti, yoko Jesus Kristu, Koítóvoviti, kó'inokeneye.

2 Kaúkapainapinoe Itukó'oviti hána'iti seánakopi yoko úhepeti isoneûti ukeâti xokóyoke, ya koeku yukóponi yéxi Itukó'oviti koánemaka Vúnae Jesus.

Ahá'inoa Itukó'oviti ne xâne koeku itúkopeovo xe'éxapone

3 Koúsokinovea Itukó'oviti ya hána'iti xunáko ne uhá koeti nökone ûti ikéneke, motovâti ápeyea inámapoti koépoku ûti ikéneke, koane motovâtimaka vitúkeovo xâne teyoâti ya uhá koeti vekoku ûti. Kó'inokeneye, koati vo'oku véxea Itukó'oviti, enepone ihaxíkoviti hókea ûti, kaha'aînovitimaka vitúkeovo êno hána'iti ihayú'iuti kuteâti itúkeova. Koati kousókinovitimaka uhá koeti nökone ûti ikéneke, motovâti ápeyea vitípanevo kuteâtimaka itípanevo.

4 Koeku kó'iyeaneye, anéye yuhó'inovi Itukó'oviti, koati yuhôti ákoti aukápapu ikéne yupihóvoti unáko, yupihóvotimaka víñixea hána'yea ne itópoinovike. Koati vo'ókuke neko yûho ákoti aukápapu ikéne, kutí'ino apêti xoko ûti itípanevo kixóvoku ne Itukó'oviti, kutí'inkemaka viteóvati ne vaherévokoti yara kúveu mêmum koesáyu'ixoti xâne, enepone uhá koeti kó'iyeyovoku váhere aha xâne itúkea.

5 Kéxuna'ixapuikopo ikéneke Itukó'oviti, maka xané íxane itípenevo ne kívivo Itukó'oviti. Kene ne itípenevo, xané íxanemaka ne kaná'uti exóneti íhae xoko Itukó'oviti.

6 Kene ne kaná'uti exóneti íhae xoko Itukó'oviti, xané íxanemaka ne yéxi seyá'ikopivo. Kene ne yéxi seyá'ikopivo, xané íxanemaka ne ákoyea kemúya'ika

iséneu héki Vúnae. Kene ne héki Vúnae ákoti kemuyá'ika iséneu, xané íxanemaka ne tíyi Itukó'oviti ya uhá koeti kixeku itíkivo.

⁷ Kene ne tíyi Itukó'oviti ya uhá koeti kixeku itíkivo, xané íxanemaka ne kutí kixi koati pe'ínu ne po'ínuhiko ûti xoko Jesus. Kene ne kutí kíxi koati pe'ínu ne po'ínuhiko kutípoti Jesus, xané íxanemaka ne ákoya omótovo yokovo uhá koeti xâne.

⁸ Vo'oku enepo akoéneye kixeku itíkivo, epó'oxo enepo keukápana ké'iyineye ikéneke Vúnae, ákomo itíkapu xâne ákoti ítone ítukea koane ákotimaka êho ikéneke.

⁹ Itea enepone xâne ákoti akoéneye, kutí koe komítiti. Poéhane ákoti ahikápu ínixo, epó'oxo inótovane okóvo sasá'ipeane ne pahúnevo yanekôyoke.

¹⁰ Yapásikaikopo inamá'axoyea yixóva ra koekútihiko, itínoe mbo'ínu xoko Vúnae, motovâti í'iyuse kóyeyea itíkivo koati iháxiu Itukó'oviti hókeia, koane noívokuemaka yonópea xokóyoke. Enepo yakoéneye, ákomo itévokiku hó'eke ûti.

¹¹ Epó'oxo énomonemakamo kutí'ino yupihóvoti unátieamo kêku sîpa natíxokuke Vúnae Jesus Kristu Koitóvoviti, enepone ákotinemo hunókoku natíxeia.

Yutóxinoake Pêturu ra koyuhópeti

¹² Énomone kutí'ino usó ngoyêti ixómoyea ngoyúhoinopeanoe ra koekútihiko, motovâti ákoya inátapa yokóvo, upánini yéxoa kaná'uko ne ihíkauvoti némoenenoe, koane titiu kéye ákoya kiríka héki.

¹³ Koêkuiko ámbeyea yâye yara kúveu mêmum, koati ininjoâti itúkeovo ponóvoti ngóyukea iséneu,

nzuvo'óxopitinoe puyákoponeova yokóvo ra koekútihiko.

14 Vo'oku énjoa yé'exeovone imbúhikopeaku yara kúveu mêmum, vo'oku koúhapu'ikinonoane Vúnae Jesus Kristu.

15 Koati ngoxuná'ixovoti nzuvó'oxeopinoe, maka ákoyenemoye puyákoponeova yokóvo uhá koêti ra koekúti ike mbihópine xoko Itukó'oviti.

Koati kaná'uti ra emo'u Itukó'oviti

16 Yoko enepo koyuhó'inopeanoe ûti, ûndi yoko nza'ínehiko, koêku ra hána'iti xunako Vúnae Jesus Kristu yoko aúkopovopemo, haina koyúhoti uti ihíkauvoti itúkohiu xâne ya éxeako itea, koati noíxone vûke nê'e itúkeovo koati hána'iti ihayú'uti.

17 Vo'oku koati Itukó'oviti, Há'a, kapayásokoa exókoviti itúkeovo êno hána'iti ihayú'uti yaneko inú'ixeaku emó'u xoko óvoku vanúkeke ákoti kuteâti úhe'ene. Énomone ne yûho koêti: “Eneporâ'a, énomone Nje'éxa ákoti omotóva ongóvo, porexónuti hána'iti elókeko ongóvo” kôe.

18 Kámoa ûti neko emo'úti inu'íxoti vanúkeke yaneko kaha'ínea ûti ne Vúnae yane sasá'iti vóvoheixoku oukeke ne hána'iti mopôi.

19 Énomone kutí'ino iyúseoti motó'iyeova kutípea ûti ne yuho porófetahiko mekúke koyuhôati koêku ne koekútihiko simóvotine kó'oyene. Yoko koati únatimo kékunoe iveváki yûho, enepone kutí koeti yúku kouhápu'ikoti xapa hahákuti tukú koeti simapúne neko káxe aukápapu ne Kauhápu'ikopitinoemo, enepone kutí koeti koêku ne pú'iti hékere xánena ihâroti.

20 Itea inúxoti ya uhá koêti, konókoti yéxinoe ákoyea ápahuina emó'u porófeta yutoxóvoti emó'uke Itukó'oviti itukóvo isoneú kíxone porófeta.

21 Vo'oku enepone yutoéti emó'uke Itukó'oviti koyúhoti koêku ne âvoti simâpu kaxéna, ako ápahuina ukeâti ya isóneuke xâne. Itea ápe (sasá'iti) hóyenohiko éxokoake Itukó'oviti ahá'inoa koyúhoyea, enepohikone koúhapu'ikinoakemaka Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti âha koyúhoyea.

2

Koêkumo ne ákoti itukapu kaná'uti páhoe Itukó'oviti koyúhoyea emó'u

Njû 3-16

1 Kuteâti koeku ápeyea xâne mekúke koyúhoti ápeyea koúhapu'ikinoake Itukó'oviti koyúhoyea xapákuke xanéhiko itea ákoti akaná'u, énomonemakamo koéneye xepákukenoe ápeyeamo xâne kuteâti. Itea ôriti iyúseyea koêku ne ihíkauvoti íhikaxone itúkeovo iyónópati ipihóponovokutike ne xâne hokoâti. Muhikóvatimo íhikaxeahiko ákoyea akána'u ne Vúnae, enepone porexópinoati ésa'i itúyopea pahúnevo. Yoko énomonemo kutí'inoke simó koatímo ne ipíhoponeokonohiko.

2 Enómo xâne hokoâti yane váhere kixoku itúkeovo, enepone sikovó kó'yea itúkea váhere úhepune mûyo. Yoko vo'ókukehiko, enómo xâne koemóke'eati ne kaná'uti kixovókuti hó'e ûti.

3 Koane vo'oku ixómoyea ipúpakinohiko isóneu kahá'yea enó'yea apeínoati, apêtimó íhikaxeopikenoe, itukohí kíxone, kahá'atihiko íteopinoe yoko itúkeopi íhikau. Kutí ketínoemo

váneu nê'e, ítonehiko yane ákoti akaná'u yûho. Itea mekúne koúsokinokonohiko ipíhoponeokono ipihóponovokutike. Yoko ákomo íteovaku neko kixópokonokumo.

4 Hanemo koéneye kuteâti kíxoaku Itukó'oviti ne ánjuhiko pahukóvoti nôvo ákoyea okóseana. Kuríkoahiko xoko koítoponeovoku kotíveti ika'ó koyêti xoko êno upénoti uhôro ínati haháku, kuxoâti ne káxe éxokopeakumo Itukó'oviti yonópokumo ne uhá koeti xâne.

5 Ákomaka okóseana Itukó'oviti ne váherehiko xâne mekúke. Poéhane Nôe koítovo, enepone koyúhoti xapa xanéhiko kónokea pónea kixoku itúkeovo. Yoko koítovamaka Itukó'oviti ne po'i seti koeti xâne yaneko pahukôa koínikea ne kúveu mêmum, koupá'ixoti xanéhiko váhere kixoku itúkeovo.

6 Koane heu-heú kíxo Itukó'oviti uké'exopea neko váherehiko xâne ovâti neko pitivókohiko mekúke iháxoneti Sódoma yoko Ngómora. Poéhane épouxa irikóvo, exókoati Itukó'oviti kíxeanemoye ipíhoponea ne uhá koeti xâne itúkoti váhere.

7 Itea koítovo Lô, hóyeno ponóvoti kixoku itúkeovo, ikotívexoatimaka isóneuke kixoku itúkeovo neko váhere xanéhiko ákoti teya Itukó'oviti, enepohikone sikovó koyêtihiko itúkea váhere úhepune mûyo.

8 Vo'oku koati hóyeno ponóvoti kixoku itúkeovo ne Lô, kotiveâti isóneuke ne kámone yoko noíxone itukovo káxe vo'oku váhere kixoku itúkeovo neko xanéhiko kûrivokoevo xoko ípuxovoku.

9 Iyúseoneikopo éxea Vúnae koíteovo xâne teyoâti yane kotíveti koekútî vékoku, koane haxá kíxeamaka ne váherehiko xâne, kuxoâti símeovo kaxena

éxokopeakumo Vúnae yonópoku ne uhá koeti xâne.

¹⁰ Áko'oneoxomo ne xâne yuixóvoti itúkea vâhere úhepune mûyo, koane koekútihiko yupihóvoti ákoyea aúnati, enepohikone ákotimaka teyâ ne payásotihiko ya utíke mani nökone téyea ûti. Ainóvotimaka xâne ákoti kamâ, xúnatimaka isóneu ípihea tumúne koêkuti âha itúkea, koane áhatimaka kapáyasokinovo po'ínuhiko xâne. Ákomaka píka ihácea ne koati hána'iti teyonétihiko, nökone téyea ûti.

¹¹ Muhíkinova ne ánjuhiko, enepone yupihóvoti itúkeovo xúnati koane payásoti ya utíke, ako íxaneye yûho nonékuke Itukó'oviti koyuhoâti motókeyea ipíhoponeokonohiko ne xâne ihákone nekôyohiko.

¹² Itea enepohikone xâne ngixínopike vaheréxoti kixoku itúkeovo, koati kuteâti hó'openohiko íhae hôi ákoti isóneu, hokotíhiko koêkuti iyónoaku âha. Yoko kuteati ápeinoke hó'openo íhokeokono yoko koépekeokono, koánemaka nekôyohiko. Koati ainóvothiko koemóke'eti koekúti ákoti exína isóneu koêku, epó'oxo kuteâti hunókoku ne hó'openohiko namukókono, énomonemakamo koéneye hunókoku nekôyohiko kurikákana ipíhóponovokutike.

¹³ Enepone námoepo vo'oku vâhere ítuke, harâ'amo, vâherexinokonomaka ítuke hunókokuke. Koati úhepetinoahiko itúkea vâhere úhepune mûyo, muhíkova ya káxe. Enepo ainóvokoxovopinoe he'uxínovonoe níki, puyakóponovomaka yokóvo ivókinovovi Vúnae, kutí koéhiko ihomúyoti koane isayúnevoti híyeuke koati sasá'iti koekúti enepo kaha'ínepinoe, koeku itúkeovo xâne ákoti sayá'íkeapu itúkea vâhere âha kíxeova.

¹⁴ Enepohikonê'e, ako ita noífea sêno ákoti

akahá'a itúkea váhere âha xokóyoke. Ako momí'yeaku itúkea váhere. Koati ahúkotihiko ya ítea po'ínuhiko xâne ákoti koati tiú'iko ikéneke Vúnae. Aínovomaka xâne ipupákinoti isóneu kahá'ayea enó'yea apeínoati. Koati motokeâti yonópea ipihóponovokutike.

15 Aínovomaka itavókeati ne kaná'uti xêne, hokópoti kixoku itúkeovo Mbalâum, xé'a Mbêo mekûke, enepone usó koyêti itúkea váhere motovâti namúkea tiûketi.

16 Itea sayá'ikokono nê'e yanekôyoke vo'oku váhere ítuke. Poréxoa Itukó'oviti ne péyo njuméntu koyúhoya kuteâti koeku ûti, uti xâne. Énomone saya'íko, puinoâti itúkea âha, enepone kutí koeti kixoku itúkeovo xâne ákoti isóneu.

17 Enepohikone xâne ngíxone xepákuke, kutí koe uke úne itikóvotine. Kutí koémaka kapási kayápae xúnati ihunóvoti. Koati kousókinoatine Itukó'oviti yonópokuhikomo xapa êno hahákuti ipihóponovokutike.

18 Kutí koéhiko koati ahúkoti ya koyúhoyaake, itea ako itópoinoke xâne neko yûho. Itóhiko po'ínuhiko xâne hokópea kixoku itúkeovo vo'oku poréxeahiko sikovó kó'yea itúkea váhere úhepune mûyo yoko koêkuti váhere ahápinovo. Yoko énepohikone xâne ítone, ainóvoti mani ínatí ipuhíhikopea xapákuke xâne ovóheixoti pahunévotike.

19 Itínokonoke nekôyohiko, vo'oku koyúhoinokono ákoyea itopó'oviti, uti xâne, vitúkea koêkuti vâha vitúkea. Yoko inípono neko kixotíneye yûho, aínovo xâne kutí koeti akaúti opékuke xunáko ne váhere kixovókuti. Vo'oku koêkuti koekúti ito'oviti, uti xâne, uti kutí koeti akaúti opékuke xunáko nê'e.

20 Énomone ngó'ino: Enepone xâne éxoti Jesus Kristu, enepone Vúnae yoko Koitóvoviti, koane iteóvati ne xunako vâhere kixovókuti yara kúveu mêmum vo'óuke, enepo kayukápapu yane vâhere kixovókuti, koati yupihóvinemo koêku hunókokuke ya inúxotike.

21 Vo'oku unatíne ákoyeani éxa koêku ne kaná'uti xêne ihíkaxoviti ponea uti vítuke, yaneko turínea hókea ina kayukópovo ikéneke, itavókopeati ne sasá'iti ihíkauvoti páhoenovi Itukó'oviti, ihikaxokonoke.

22 Enepone xâne koetíneye kixoku itúkeovo, koati kousókoati xokýoye ne kaná'uti kixonéti koêti: “Káyukopinovamaka tamúku nikópea ne oévo” koáne “káyukopovomaka ne ahiúti kûre komótekexopeovo xapa yomômo” koêti.

3

Koêkumo yuho xanéhiko tumúneke káyukopovope Vúnae Jesus

1 Itínoe ákoti omotóva ongóvo, pí'apene yúnndoénopinoe râ'a. Ya uhá koêti ra pi'âti yúnndoénopi, ombósiko ngixoku ixómoyea ngóyukoa ne sasá'iti iséneu koeku nzuvó'oxeopinoe puyákoponeova yokóvo ra koekútihiko,

2 motovâti ákoyea inátapa yokóvo yûho neko koati sasá'iti hiko porófeta koyúhoti emo'u Itukó'oviti mekúke, koánemaka ne páhoenovi vitúkea ne Vúnae yoko Koitóvoviti. Énomone ne ihíkauvoti ihikaxone ápostuluhiko, enepohikone páhoe Jesus xepákuke.

3 Inúxotike, tumúneke símeovomo hunókoku ra mêmum, konókoti yéxi ápeyeamo xâne émoketihiko, yuixóvoti itúkea váhere úhepune mûyo.

4 Haramo koe yûho koémoke'yea aúkopovope Jesus: “Koyúhopopo káyukopeovomo. Ná'ikopo? Vo'oku ukeátine inâ ivohíkovo neko voxúnoekene, kóyeakone kóyeku ne uhá koeti koekúti kuteâti koêku inâ apê” koetíhikomo.

5 Kó'inokeneye ne yuhómo, akó'oti akahá'a puyákoponeova okóvo râ'a: Koati mékutine ápe ne vanúke koánemaka ra poké'e. Itea inúxotike, ipúhikea úneke ra poké'e koane yane ítixopeovoku ne úne, ápene ne movó'iti poké'e inâ pahukôa Itukó'oviti ápeyea.

6 Ákomaka puyákapanapa okóvo nekôyohiko uké'exeokono ra kúveu mêmum yaneko mekúke koiníko êno úne.

7 Kene enepora vanúke koáne ra poké'e apêti kó'oyene, koati hoenáxokonoti oró'okeokonomo ya yúku kuteâtimaka páhoe Itukó'oviti kó'iyeanemoye. Koati kuxokónoti símeovo kaxena éxokeakumo Itukó'oviti yonópokumo ne xanéhiko váhere kixoku itúkeovo, pahukákanahiko yonópea ipihóponovokutike.

8 Itínoe mbo'ínu ákoti omotóva ongóvo, ako yusíka inótoyeova yokóvo râ'a: Ya xoko Vúnae Itukó'oviti, kutí koe pôhuti mili xoénae ne pôhuti káxe. Kene pôhuti mili xoénae kutí kôe pôhuti káxe xoko Vúnae.

9 Haina koukóponoati Vúnae ne kaxena káyukopovope, enepone koati yuhôti yuhó'inovi yanekôyoke. Haina ko'okôriti itúkea neko yûho, kuteâti isóneunoa po'ínuhiko xâne, itea koati yupihóvoti ákoyea ímaxapa kúxoixeopinoe,

puvâti ápeyea xâne pihópotimo ipihóponovokutike, kaha'aînotimaka uhá koeti xâne ikótivexea isóneuke ne pahúnevo koane sasá'ipea nonékuke.

10 Enepone kaxena aúkopovope Vúnae, kutí koetímo símo ne ómevoli. Yaneko káxe, uke'épotinemo ne vanúke xaneâti koati êno hónoti emo'u ipuhókoti. Yoko oro'ókovotimo uhá koeti ovâti ne vanúke. Kúteanemakamo kixoku uké'exeokono ra poké'e yoko uhá koeti ovâti.

11 Koeku kó'yeane moye uké'exeokono uhá koëti ra koekútihiko, yusikóneikopo sasá'yea kixeku itíkivo koane itíkivo teyoti Itukó'oviti ya uhá koeti koekúti,

12 koêkuikomaka kíxoixopi símeovo ne kaxena Itukó'oviti, yehákoatimaka símeovo koeku yíxivo itíki ahá'inopi. Yoko simapúne neko káxe, uke'éxopatimo yúku heú koeti ovâti ne híyeu vanúke yoko poké'e, koane iturékexotimo uhá koeti vo'oku otúkomo ne yúku.

13 Kene ûti, uti kutípoti Vúnae, hara kúxo ûti ápepeamo inámati vanúke yoko poké'e ovópokuhiko ne ponóvoti kixoku itúkeovo, kuteâtimaka koeku yuho Vúnae, enepone koati yuhôti ákoti aukápapu ikéne.

Nókone kó'yea ûti koeku kúxoixopea ûti ne káyukopovope Vúnae

14 Énomone ngixínopi, itínoe ákoti omotóva ongóvo, kékuna'ixapu koeku kíxoixi ápeyeakumo ne koekútihiko, maka enepo aukápapu Vúnae, inú'ikapapinenoe ya ákoyea pepákexapu iséneu ikéneke, ákotimaka ovópiku pehúnevo, koane ákotimaka xâne motovâti koyúhoyea ápeyea váhere ítike.

15 Yoko konókoti yéxi ákoinoke ímaxapa Vúnae kúxoixeá xâne kutípea, itúkeovo poréxoti xanéhiko oxéne íteova ne pahúnevo, kuteâtimaka koéku ne yútoenopi Poûlu, po'iniu ûti xoko Vúnae ákoti omotóva vokóvo. Yoko ainóvoti exóneti pónearke Itukó'oviti veínoa kíxeaneyey yútoe.

16 Énomone koyúho ya uhá koeti koyuhópeti, yútoe, kuteâti ra yunzó'inopinoe kó'oyene. Ápe koekúti kali tiú'iti éxeokono kixó'ekone ya xapákuke neko yútoe. Enepohikone koekútihiiko, kópoe'akoa xâne ákoti exêa koéku, ákotimaka tiú'iko ikéneke Vúnae, kuteâtimaka kíxoaku kópoe'akea ne po'ínuhiko ihíkauvoti emó'uke Itukó'oviti. Yoko yonópotihikomo ipihóponovokutike vo'ókuke.

17 Kene itínoe ákoti omotóva ongóvo, koeku yéxinoe ra koekútihiiko, konókoti kéhiyanayivo, maka hákone ketávokokono vo'ókuke ne pahukóvoti isoneûti hókone ne xanéhiko ákoti panâpu kixoku itúkeovo. Hákonomaka ukê'e ne titiu kényeyi ikéneke Vúnae ákoti kirikâ héki.

18 Itea yapásil'ixanoe keúkoponivo yane hâna'iti seánakovi Vúnae yoko Koitóvoviti, enepone Jesus Kristu, koane yapásil'ixamaka keúkoponivo yéxi nê'e. Itúkapu énomone itukóvo hâna'iti ihayú'uti yara koeku kó'oyene, koánemakamo ya uhá koeti káxehiko keno'ókoti ákotinemo hunókoku.

Koékuikone.

**Emo'u Itukó'oviti
New Testament in Terêna (BR:ter:Terêna)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Terêna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Terêna [ter], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Terêna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
9434667b-9ee2-59e4-93dc-3a75fa6b3851